II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 30 päivänä heinäkuuta 1996,

Saksan tuesta Werkstoff-Union GmbH:lle, Lippendorf, Sachsen

(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)

(97/124/EHTY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 4 artiklan c alakohdan,

ottaa huomioon terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1991 tehdyn komission päätöksen N:o 3855/91/EHTY [1] ja erityisesti sen 1, 5 ja 6 artiklan,

on varannut jäsenvaltioille ja muille asianosaisille tilaisuuden esittää lausuntonsa mainitun päätöksen 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti,

sekä katsoo seuraavaa:

I

Komissio päätti 17 päivänä tammikuuta 1995 aloittaa päätöksen N:o 3855/91/EHTY, jäljempänä 'terästukisäännöt', 6 artiklan 4 kohdan mukaisen menettelyn, joka koskee 46 miljoonan Saksan markan investointitukea, 17,13 miljoonan Saksan markan veron-huojennusta, investointeihin tarkoitetulle 178,3 miljoonalle Saksan markalle annettua 62 prosentin ja 7 miljoonalle Saksan markalle annettua 62 prosentin laillista takausta sekä tuotantovälineisiin tarkoitetulle 25 miljoonalle Saksan markalle annettua 65 prosentin ja 20 miljoonalle Saksan markalle annettua 65 prosentin yksinkertaista takausta. Nämä varat myönnettiin 285 miljoonan Saksan markan suuruiselle investoinnille.

Tämä päätös annettiin Saksalle tiedoksi kirjeellä 2 päivältä helmikuuta 1995, joka julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* [2].

Saksa ilmoitti kirjeellä 14 päivältä maaliskuuta 1995 seuraavaa:

— Werkstoff-Union GmbH on suuntautunut teknisesti ja liiketoiminnallisesti valmistamaan nikkelistä, nikkeliseoksista ja erikoisseoksista muita kuin rautametallituotteita, mutta ei kuitenkaan valmistamaan EHTY-tuotteita;

— on odotettavissa, että EHTY-erikoisterästen tuotantomäärä laskee vuosina 1995—1998 ja on viiden vuoden kuluttua alle 1 prosenttia liikevaihdosta ja 5 prosenttia valmistetusta kokonaismäärästä eli noin 2 000 tonnia;

— investointihyödykkeet, erityisesti sulatukseen käytettävät, on tarkoitettu korkealuokkaisten muiden kuin rautametallituotteiden valmistukseen, joiden tuotto on 20 000 Saksan markkaa tonnilta;

— tyhjiövalokaariuuni, tyhjiömonikammiouuni ja kaksi kapasiteetiltaan 1,2—7 tonnin laitetta sähkökuonan uudelleensulattamiseksi eivät sovellu erikoisteräksen kannattavaan tuotantoon;

— hydraulisten takopuristimien ja telojen avulla tapahtuvaan muokkaukseen sekä nuorrutukseen, hehkuhilseen poistoon ja tasoitukseen tarkoitetut laitteet vastaavat muiden kuin rautametallien pitkälle erikoistuneiden valmistajien vaatimuksia.

[1] EYVL N:o L 362, 31.12.1991, s. 57

[2] EYVL N:o C 283, 27.10.1995, s. 5

Sachsenin vapaavaltio hyväksyi tuet vasta vakuututtuaan, että investoinnit oli tarkoitettu korkealaatuisten muiden kuin rautametallien valmistukseen, minkä vuoksi Saksa ei ilmoittanut tukia terästukisääntöjen mukaisesti.

Yritys perustelee tarvetta laatuteräksen väliaikaiseen ja suhteelliseen valmistukseen seuraavasti:

— sillä ei ole kokemusta muiden kuin rautametallien valmistuksesta ja se tarvitsee sen vuoksi opetteluaikaa;

— teknisten laitteiden käyttöönotto vaatii myös aikaa;

— tehdas ja sen tuotteet on varmennettava.

Koska yrityksen on tarkoitus valmistaa korkealaatuisia muita kuin rautametallituotteita kansainvälisille markkinoille, tuet eivät Saksan mielestä kuulu terästukisääntöjen soveltamisalaan. Vaikka neljän ensimmäisen toimintavuoden aikana valmistetaan pieniä määriä EHTY-erikoisterästä, se ei tee Werkstoff-Union GmbH:sta teräsyritystä eikä edellytä terästuki-sääntöjen soveltamista.

Komissio on saanut kolmansilta seuraavat huomautukset:

— eräältä teräsyritykseltä 27 päivänä marraskuuta 1995 kirjeen, jonka mukaan Werkstoff-Union GmbH valmistaa EHTY-tuotteita ja sen laitteet soveltuvat tähän teknisesti. Lisäksi tuki olisi pitänyt ilmoittaa ennen 30 päivää kesäkuuta 1994, eikä näin tapahtunut. Terästukisääntöjen 5 artiklan mukaan alueellista tukea voidaan myöntää ainoastaan olemassaolevien laitosten nykyaikaistamiseen, ei uusien yritysten perustamiseen;

— myös 27 päivänä marraskuuta 1995 eräältä toiselta teräsyritykseltä kirjeen, jonka mukaan Werkstoff-Union GmbH valmistaisi pääasiassa EHTY-tuotteita kuten ruostumatonta terästä ja erikoisterästä, joiden markkinat yhteisössä ovat alle 300 kilotonnia vuodessa. Werkstoff-Union GmbH:n kapasiteetti riittäisi kattamaan 17—20 prosenttia kysynnästä yhteisössä, mikä tekisi siitä yhteisön tärkeimmän tuottajan. Tukea ei myöskään ilmoitettu ennen 30 päivää kesäkuuta 1994, ja alueellisia investointitukia voidaan pitää sallittuina ainoastaan 31 päivään joulukuuta 1994 saakka;

— eräältä teräksentuottajien yhdistykseltä 9 päivänä marraskuuta 1995 kirjeen, jonka mukaan tuet ovat soveltumattomia EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan kanssa ja Werkstoff-Union GmbH kilpailee yhdistyksen jäsenten kanssa;

— eräältä nikkeliseosten valmistajalta 22 päivänä marraskuuta 1995 kirjeen, jonka mukaan Werkstoff-Union GmbH:ssa syntyvä kapasiteetti riittää hallitsemaan nikkeliseostankojen valmistusta Euroopassa ja näillä suhteellisen pienillä markkinoilla (5 000—10 000 tonnia vuodessa) on jo nyt ylikapasiteettia;

— toiselta teräksentuottajien yhdistykseltä 24 päivänä marraskuuta 1995 kirjeen, jossa väitetään Werkstoff-Union GmbH:n oman ilmoituksensa mukaan suunnittelevan välituotteiden ja ruostumattoman tankoteräksen sekä terässeosten eli EHTY-tuotteiden valmistusta. Lisäksi terästukisääntöjen 5 artiklan kolmannella luetelmakohdalla pyritään helpottamaan terästeollisuuden rakenneuudistusta uusissa osavaltioissa, mutta ei tukemaan uusien tuotantolaitosten rakentamista. Maksetut tuet on vaadittava palautettaviksi, ja kaikissa takauksissa on kyse tuesta;

— erään jäsenvaltion pysyvältä edustustolta Euroopan unionissa 28 päivänä marraskuuta 1995 kirjeen, jonka mukaan Werkstoff-Union GmbH:n tuotannossa on kyse EHTY-tuotteista ja uutta tuotantokapasiteettia edistetään tukien avulla;

— eräältä teräsyritykseltä 30 päivänä marraskuuta 1995 kirjeen, jonka mukaan Werkstoff-Union GmbH voi saavuttaa 10 prosentin markkinaosuuden nikkelituotteissa ja tarvitsee sitä varten 3 300 tonnin vuotuisen kapasiteetin. Koska sähkövalokaariuunin kapasiteetti on 48 000 tonnia vuodessa, EHTY-tuotteiden valmistamiseen jäisi 44 700 tonnia;

— eräältä kilpailijalta kirjeen, joka saapui vasta 5 päivänä joulukuuta 1995 eli määräajan päätyttyä.

Lausunnot toimitettiin Saksalle 15 päivänä tammikuuta 1996 kirjeessä, johon ei kuitenkaan saatu virallista vastausta. Saksa pyysi kirjeillä 9 ja 29 päivältä helmikuuta sekä 30 päivältä maaliskuuta 1996 lisäaikaa näihin lausuntoihin vastaamiseksi sillä perusteella, että työntekijät olivat vallanneet Werkstoff-Union GmbH:n tehdasalueen. Komissio ilmoitti telekopiolla Saksalle 19 päivänä kesäkuuta 1996 odottavansa Saksan lausuntoa viiden työpäivän kuluessa ja tekevänsä lopullisen päätöksen, vaikka lausuntoa ei olisi annettu.

Saksa ilmoitti komissiolle 16 ja 17 päivänä heinäkuuta 1996 kirjatulla kirjeellä, että Werkstoff-Union GmbH oli jättänyt 5 päivänä maaliskuuta 1996 hakemuksen maksukyvyttömyysmenettelystä (entisen DDR:n Gesamtvollstreckungsverfahren) ja Leipzigin Amtsgericht oli määrännyt takavarikon samana päivänä. Komissiolle ilmoitettiin lisäksi, että Werkstoff-Union GmbH oli lopettanut tuotantonsa 5 päivänä maaliskuuta 1996.

Saksa liitti 16 päivänä heinäkuuta 1996 lähettämäänsä telekopioon komissiolle tiedoksi Werkstoff-Union GmbH:n kannanoton, jossa ilmoitetaan muun ohella, että maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu 1 päivänä toukokuuta 1996.

Saksa ei joko voinut tai halunnut toimittaa kyseistä asiakirjaa komissiolle omana lausuntonaan. Saksa ainoastaan toimitti yrityksen kirjelmän komissiolle tiedoksi ilman, että se olisi suoraan tai epäsuoraan ilmaissut sen olevan sen lausunto. Tämän vuoksi asiakirjaa ei voida pitää Saksan lausuntona tässä menettelyssä.

Päätös aloittaa menettely annetaan tiedoksi jäsenvaltiolle, jota asia koskee. Tuensaaja, tässä tapauksessa Werkstoff-Union GmbH, on kolmas, joka voi toimittaa lausuntonsa kuukauden kuluessa tiedonannon julkaisemisesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.* Kuten edellä todetaan, päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin 27 päivänä marraskuuta 1995. Werkstoff-Union GmbH:n huomautus saapui komissioon vasta 17 päivänä heinäkuuta 1996 eli selvästi liian myöhään. Tämän vuoksi komissiolle toimitettua Werkstoff-Union GmbH:n kannanottoa ei oteta huomioon.

II

Werkstoff-Union GmbH:n investoinneilla luodaan kapasiteettia EHTY-tuotteiden valmistamiseksi, mukaan lukien teräksen sulatus, välituotteiden valmistaminen jatkuvavalumenetelmällä ja tankojen valssaus.

Sen lisäksi, että Werkstoff-Union GmbH:lla on valtion tukemien investointien ansiosta kapasiteettia valmistaa EHTY-tuotteita, Saksan kirjeestä 14 päivältä maaliskuuta 1995 ilmenee, että vuosina 1995—1998 voidaan olettaa Werkstoff-Union GmbH:n valmistavan pieniä määriä EHTY-erikoisterästä. Komissio ei ole Saksan kanssa samaa mieltä tämän tuotannon laajuudesta. Saksa ilmoitti kirjeellä 14 päivältä joulukuuta 1994 yrityksen vuosille 1995—1999 asettamat tuotantomäärät. Tämän mukaan vuonna 1995 tuotetaan 12 000 tonnia, vuonna 1996 20 000 tonnia, vuonna 1997 19 000 tonnia, vuonna 1998 14 000 tonnia ja vuonna 1999 2 000 tonnia erikoisterästä. Muun kuin EHTY-erikoisteräksen osuutta ei voitu arvioida tarkkaan tässä yhteydessä. Näiden lukujen perusteella ja koska mahdollisesti tuotetaan myös muuta kuin EHTY-erikoisterästä, komissio pitää EHTY-teräksen arvioitua tuotanto-määrää huomattavana.

Asiakasesitteessään Werkstoff-Union GmbH luettelee tuotteikseen jatkuvavaletut billetit, tanko- ja laattateelmät, 40—140 mm:n kokoiset valssatut pitkät valmisteet sekä levyt, jotka ovat kaikki EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I lueteltuja tuotteita.

Werkstoff-Union GmbH ilmoittaa EHTY-tuotantonsa komissiolle neljännesvuosittain ja maksaa EHTY:n perustamissopimuksen 49 artiklan mukaisen maksun.

Tästä on pääteltävä, että Werkstoff-Union GmbH on EHTY-yritys EHTY:n perustamis-sopimuksen 80 artiklan mukaisessa merkityksessä ja Saksan myöntämä tuki kuuluu EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan yleisen tukikiellon alaan.

Terästukisääntöjen mukaan tiettyjä tukia voidaan pitää teräksen yhteismarkkinoille soveltuvina. Terästukisääntöjen 2, 3 ja 4 artiklaa ei voida soveltaa tässä yhteydessä, koska tukia ei ole tarkoitettu tutkimus- ja kehitystyöhön, ympäristönsuojeluun eikä sulkemiseen.

Terästukisääntöjen 5 artiklan mukaan yleisissä tukiohjelmissa tarkoitettua alueellista investointitukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana 31 päivään joulukuuta 1994 saakka, jos tukea saava yritys on sijoittautunut uusiin osavaltioihin ja tukeen liittyy uusien osavaltioiden alueen koko tuotantokyvyn väheneminen.

Terästukisääntöjen 5 artiklaa on tarkasteltava yhdessä niiden johdanto-osan II osan kanssa. Mainitun II osan 4 johdantokappaleen mukaan alueellisia investointitukia on pidettävä poikkeuksina, joita on perusteetonta ylläpitää kauemmin kuin terästeollisuuden ajanmukaistamiseen tarvittava kausi, joka on arvioitu kolmeksi vuodeksi. Terästukisääntöjen 5 artiklan soveltaminen rajoitettiin ajallisesti, koska tavoite eli olemassaolevien laitosten ajanmukaistaminen on saavutettava tietyssä ajassa. Tämä osoittaa, että 5 artiklan mukaiset investointituet on tarkoitettava nykyisten terästehtaiden ajanmukaistamiseksi eikä uuden EHTY-tuotantokapasiteetin luomiseksi.

Terästukisääntöjen 1 artiklan 1 kohdan ja 5 artiklan mukaan alueellista investointitukea teräsyrityksille Saksassa ei voida 31 päivän joulukuuta 1994 jälkeen enää pitää teräksen yhteismarkkinoille soveltuvana, riippumatta siitä, olisiko tuki ollut sallittua oikeaan aikaan ilmoitettuna.

Investointituet myönnettiin 46 miljoonan Saksan markan investointitukena, 17,13 miljoonan Saksan markan veronhuojennuksena, 178,3 miljoonalle Saksan markalle annettuna 62 prosentin ja 7 miljoonalle Saksan markalle annettuna 62 prosentin laillisena takauksena. Sekä investointituki että veronhuojennus ovat valtion tukia, koska ne edellyttävät julkisten varojen myöntämistä tuensaajalle ja valtion lupausta olla perimättä huojennuksen suuruista veroa. Lailliset takaukset sisältävät valtion tukea. Komissio on ilmoittanut jäsenvaltioille kirjeessään 5 päivältä huhtikuuta 1989 SG(89) D/4328, että sen käsityksen mukaan kaikki valtion suoraan tai rahoituslaitostensa kautta antamat takaukset kuuluvat Euroopan yhteisön perusta-

missopimuksen 92 artiklan 1 kohdan kiellon alaan. EHTY:n perustamissopimuksen ja johdetun oikeuden soveltamisessa ei ole syytä poiketa tästä käsityksestä. Saksalla ei ollut esittää todisteita siitä, että takaukset eivät sisällä valtion tukea tai että niille voitaisiin myöntää poikkeus terästukisääntöjen perusteella.

Koska investoinnit oli tarkoitettu uuden kapasiteetin luomiseen eikä vanhan ajanmukaistamiseen, terästukisääntöjen 5 artikla ei estä EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan soveltamista. Vaikka tuet periaatteessa voitaisiin hyväksyä terästukisääntöjen 5 artiklan nojalla, komissio ei voi pitää niitä yhteismarkkinoille soveltuvina, koska terästuki-sääntöjen 1 ja 5 artiklan mukaan ne eivät ole sitä 31 päivän joulukuuta 1994 jälkeen.

Investointituet kuuluvat näin ollen EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan kiellon alaan.

Lailliset takaukset 65 prosenttia 25 miljoonalle Saksan markalle sekä 65 prosenttia 20 miljoonalle Saksan markalle tuotantovälineitä varten sisältävät valtion tukea. Saksa ei ole esittänyt perusteluita, joista voitaisiin tehdä toisenlainen johtopäätös. Tämä tuki kuuluu EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan kiellon alaan, koska terästukisääntöjen perusteella valtion tukea ei voida myöntää tuotantovälineisiin.

III

Edellä kuvattu valtion tuki myönnettiin ilman vaadittavaa komission ennakkohyväksyntää ja on sen vuoksi katsottava laittomaksi. Terästukisääntöjen 1 artiklan 1 kohdan mukaan se on yhteismarkkinoiden toimintaan soveltumaton ja EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan mukaan kielletty. Tämän vuoksi tuki on vaadittava palautettavaksi,

ON TEHNYT SEURAAVAN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Sachsenin vapaavaltion EHTY-teräsyritykselle Werkstoff-Union GmbH:lle myöntämä 46 miljoonan Saksan markan investointituki, 17,13 miljoonan Saksan markan veronhuojennus sekä 178,3 miljoonalle Saksan markalle annetun 62 prosentin, 7 miljoonalle Saksan markalle annetun 62 prosentin, 25 miljoonalle Saksan markalle annetun 65 prosentin ja 20 miljoonalle Saksan markalle annetun 65 prosentin lailliset takaukset ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia ja EHTY:n perustamissopimuksessa sekä päätöksen N:o 3855/91/EHTY mukaan kiellettyä valtion tukea.

2 artikla

Saksan on vaadittava tukea saanutta yritystä palauttamaan saamansa tuki. Takaisinmaksu tapahtuu Saksan lain menettelyjen ja määräysten mukaisesti, ja siitä peritään tuen myöntämis-päivästä alkaen korkoa, jonka suuruus lasketaan aluetukijärjestelmien arvioinnissa käytetyn koron mukaan.

3 artikla

Saksan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta 2 artiklan noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 30 päivänä heinäkuuta 1996.

Komission puolesta

Hans VAN DEN BROEK

Komission jäsen